

Sygn. akt VIII Gz 60/16

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Marek Tauer

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2016 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku M. S.

o ustanowienie pełnomocnika z urzędu

na skutek zażalenia wnioskodawczyni od postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy Wydziału XV Gospodarczego z dnia 9 maja 2016 r. sygn. akt. XV GUo 16/16

p o s t a n a w i a :

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że ustanowić dla wnioskodawczyni M. S. pełnomocnika z urzędu, którego wyznaczy Okręgowa Izba Radców Prawnych w B..

Sygn. akt VIII Gz 60/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Bydgoszcz oddalił wniosek M. S. o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w sprawie o ogłoszenie upadłości konsumenckiej. Sąd I instancji powołał się na treść przepisu art. 117 § 2 kpc, zgodnie z którym osoba fizyczna, nie zwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może domagać się ustanowienia dla niej adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Sąd uwzględni ten wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny (§ 5). Sąd Rejonowy odwołując się do stanowiska Sądu Najwyższego wskazał, że oceniając potrzebę przychylenia się do wniosku o ustanowienie pełnomocnika dla strony, sąd powinien brać pod uwagę z jednej strony stopień skomplikowania danej sprawy, z drugiej zaś strony faktyczną zdolność wnioskodawcy do własnego działania w toczącym się postępowaniu. Udział adwokata (radcy prawnego) w sprawie sąd może w szczególności uznać za potrzebny, gdy strona wnosząca o ustanowienie jest nieporadna, ma trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych albo gdy sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym i prawnym.

Oddalając wniosek Sąd Rejonowy uznał, że wnioskodawczyni wykazała, że jej sytuacja rodzinna i majątkowa nie pozwala na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Jednakże Sąd Rejonowy nie uznał udziału adwokata lub radcy prawnego za potrzebny, gdyż w ocenie Sądu przedmiotowa sprawa nie należy do zbyt skomplikowanych zarówno pod względem faktycznym jak i prawnym. Pozwana w zażaleniu przedstawiła swoją trudną sytuację życiową. Wskazała, że nie orientuje się w dokumentach i wychowuje trójkę dzieci w tym 3 letnią córkę.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Wymaga podkreślenia, że art. 117 § 5 k.p.c. nakazuje sądowi uwzględnienie wniosku strony o ustanowienie pełnomocnika z urzędu tylko wtedy, gdy sąd uzna udział adwokata lub radcy prawnego w danej sprawie za potrzebny. W orzecznictwie wskazuje się, że potrzeba udzielenia profesjonalnej pomocy prawnej stronie zachodzi przy tym przede wszystkim w sytuacji, gdy strona jest nieporadna, przez co należy rozumieć sytuację, w której nie potrafi ona zrozumieć sposobu i poprawny przedstawić swojego stanowiska procesowego oraz nie ma podstawowej orientacji w regułach rządzących procesem cywilnym, w związku z czym nie można zasadnie oczekiwać, iż pouczenia sądu udzielone w trybie art. 5 k.p.c. będą wystarczające dla zapewnienia jej odpowiedniej wiedzy o możliwych i celowych czynnościach procesowych. O potrzebie przyznania pełnomocnika z urzędu można także mówić wtedy, gdy strona nie jest wprawdzie nieporadna, jednakże sprawa ma na tyle skomplikowany pod względem prawnym lub faktycznym charakter, że właściwe prowadzenie wymaga pogłębionej wiedzy prawniczej.

W ocenie Sądu Okręgowego niniejszej sprawie zachodzi potrzeba ustanowienia pełnomocnika z urzędu dla wnioskodawczynie, gdyż stopień skomplikowania sprawy przekracza jego umiejętności i możliwości obrony swych praw. Niewątpliwie należy zgodzić się ze stanowiskiem zaprezentowanym w zaskarżonym postanowieniu, że wniosek o ogłoszenie upadłości nie jest wnioskiem skomplikowanym i ma formę formularza. Nie sposób jednak nie zauważyć, że sytuacja życiowa wnioskodawczynie powoduje, że wnioskodawczynie może mieć trudności z prawidłowym prowadzeniem postępowania i ewentualne wezwania jego do uzupełnienia popełnionych przez niego braków może jedynie przedłużyć postępowanie. Wskazać też należy, że za przyznaniem wnioskodawcy pomocy w postaci ustanowienia pełnomocnika z urzędu przemawia jego sytuacja materialna, która znajduje odzwierciedlenie w złożonym oświadczeniu o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania (k. 3-5)

Z tych też względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.